

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

16 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către partea vătămată Țurcanu Nina, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 martie 2021, în cauza penală în privința lui

Țurcanu Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 14.03.2019 – 05.08.2020;

Instanța de apel: 14.09.2020 – 15.03.2021;

Instanța de recurs: 14.05.2021 – 16.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 05 august 2020, Țurcanu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare;
- art. 320¹ Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită lui Țurcanu Ion pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Țurcanu Ion, pentru o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

A fost dispusă încasarea din contul lui Țurcanu Ion în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 9 146 (nouă mii o sută patruzeci și șase), 22 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Țurcanu Ion de o perioadă de timp îndelungată, începând cu anul 2011, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra membrilor familiei, aplica violența fizică și psihică asupra membrilor familiei sale cu care locuia împreună și anume: asupra soției Țurcanu Nina, a.n. xxxxx, asupra fiului

Țurcanu Valentin, a.n. xxxxx, asupra fiului Țurcanu Andrei, a.n. xxxxx și asupra fiicei xxxxx, agresiunea fiind manifestată prin maltratări, înjurări, insultări, ofense, amenințări cu aplicarea violenței fizice. Astfel, el, prelungind acțiunile sale ilicite, la 08 martie 2017, aflându-se la domiciliul său, amplasat în xxxxx, în prezența fiicei minore, xxxxx, fără careva motive întemeiate, la agresat fizic pe fiul său Țurcanu Andrei, care este invalid din copilărie, aplicându-i lovituri și strângându-l de gât, încercând să-l sugrume.

Tot el, prelungind acțiunile sale ilicite, la 27 mai 2017, aproximativ ora 19:00, în prezența fiicei minore, xxxxx, aflându-se la domiciliu, l-a doborât la pământ pe fiul Țurcanu Andrei și strângându-l cu mâinile de gât, a încercat să-l sugrume, însă au intervenit soția Țurcanu Nina și fiul Țurcanu Valentin, care l-au înlăturat, după ce Țurcanu Ion a luat un par din lemn și exprimându-se în adresa membrilor familiei cu cuvinte și expresii necenzurate și amenințându-i cu aplicarea violenței, a încercat să le aplice lovituri cu acest par lui Țurcanu Nina, Țurcanu Valentin și lui Țurcanu Andrei, astfel încât ultimii fiindu-le frică să nu fie agresați fizic, s-au retras în domiciliu.

Ulterior, la 28 mai 2017, aproximativ ora 16:00, Țurcanu Ion, în prezența fiicei minore xxxxx, la domiciliu, l-a agresat verbal pe fiul Țurcanu Valentin, înjurându-l și insultându-l, apoi l-a agresat verbal pe fiul Țurcanu Andrei, numindu-l cu cuvinte injurioase, după ce l-a agresat pe ultimul fizic, strângându-l cu mâinile de gât, încercând să-l sugrume, iar după ce a intervenit Țurcanu Valentin pentru a-l liniști, s-a năpustit asupra ultimului, aplicându-i lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, apoi când fiul Țurcanu Valentin a fugit, Țurcanu Ion prelungea să-l numească cu cuvinte și expresii necenzurate. Mai târziu, în timp ce la domiciliu a venit Țurcanu Nina, Țurcanu Ion a început a o insulta și a o înjura, după ce a luat o piatră cu care i-a aplicat lui Țurcanu Nina mai multe lovituri, ultima fiind nevoită să ia în mână un băț pentru a se apăra, după care Țurcanu Ion a renunțat la acțiunile sale violente.

În urma acțiunilor violente, sistematice a lui Țurcanu Ion, exprimate prin intimidare, îndreptate spre impunerea voinței și a controlului personal asupra victimei, manifestată prin înjurări, insultări, ofense, maltratări, amenințări cu aplicarea violenței fizice, soției Țurcanu Nina, i-au fost provocate stări psihoemoționale de neliniște și nesiguranță, sentiment de neputință și frustrare asociate inclusiv cu amintiri trăite intens și neplăcut despre evenimentele petrecute, determinate de expunerea persoanei la situații traumatizante precum abuzul psihologic și fizic, un control afectiv inadecvat, inhibiția precum și un grad înalt al anxietății. La rândul său fiicei minore, xxxxx i-au fost provocate nivel înalt de anxietate, neliniște, stări de tristețe, tendințe de izolare socială, dificultăți de atenție, imagine de sine scăzută, semne specifice copiilor care au trăit situații de abuz emoțional cu simptome ale stresului post-traumatic.

Tot el, Țurcanu Ion, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, cunoscând cu certitudine despre existența ordonanței de protecție a victimei violenței în familie, emise prin încheierea Judecătorei Cimișlia din 08 august 2017, prin care au fost dispuse măsurile de protecție victimei violenței în familie Țurcanu Nina, a.n. xxxxx, el fiind obligat de a sta de o parte de locul aflării victimei, de locuința acestora amplasată în xxxxx, la o distanță ce ar asigura siguranța victimei, să nu contacteze victima, să nu viziteze locul de muncă și de trai al victimei pe un termen de 3 luni, la 14 august 2017, aproximativ ora 21:00, a venit la domiciliul lui Țurcanu Nina, unde a agresat-o verbal pe ultima, exprimându-se în adresa ei cu cuvinte și expresii injurioase, precum și amenințând-o cu aplicarea violenței fizice.

Astfel, acțiunile inculpatului Țurcanu Ion au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, *violența în familie, adică acțiunea intenționată săvârșită de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, intimidare, în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimei, săvârșită asupra mai multor membri ai familiei*, și în baza art. 320¹ Cod penal, *neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*.

3. Avocatul Țurcan-Donțu Arina în numele părților vătămate Țurcanu Nina și xxxxx a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Țurcanu Ion, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a), 320¹ Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

În motivarea apelului a invocat, că hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea individualizării pedepsei, deoarece prima instanță i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă.

Astfel, invocând prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, a menționat că la stabilirea pedepsei inculpatului Țurcanu Ion, prima instanță nu a luat în considerație mai multe aspecte, și anume faptul că: inculpatul a săvârșit un concurs de infracțiuni – violență în familie și încălcarea intenționată a ordonanței de protecție; numărul părților vătămate și starea de vulnerabilitate a acestora, întrucât acțiunile de violență în familie s-au manifestat atât în privința soției Țurcanu Nina, precum și a fiicei minore xxxxx și fiului Țurcanu Andrei, care este persoană cu dizabilități; numărul episoadelor de violență în familie care au avut loc într-o perioadă de aproximativ 6 ani, în prezența fiicei minore, perioadă îndelungată în care părțile vătămate au fost supuse violenței; inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și nu s-a căit sincer de cele săvârșite; faptul că inculpatul nu și-a schimbat comportamentul, întrucât, potrivit declarațiilor părții vătămate, actele de violență în familie au continuat și după pornirea prezentei cauzei penale în privința acestuia, iar fiind emisă și ordonanță de protecție, Țurcanu Ion a încălcat-o, ceea ce atestă că inculpatul

prezintă pericol pentru membrii familiei sale și aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, nu oferă o siguranță acestora.

Prin urmare, a indicat că probele administrate și cercetate în cadrul instanței de judecată, demonstrează cu certitudine faptul că partea vătămată Țurcanu Nina și copiii săi, din anul 2011, pe parcursul traiului în comun cu soțul său Țurcanu Ion, au fost victimele violenței în familie urmare a acțiunilor violente, a abuzului fizic și maltratărilor din partea inculpatului.

De asemenea, a mai reiterat că comportamentul inculpatului Țurcanu Ion, în raport cu soția sa Țurcanu Nina, agresiv, violent, manifestat prin maltratarea acesteia, a avut loc în prezența fiicei minore xxxxx. Totodată, acesta a aplicat violența fizică și psihică, în raport și cu fiul său Țurcanu Andrei, care este persoană cu grad de invaliditate din copilărie, manifestate prin comportament agresiv, violent și acțiuni de sugrumare a acestuia, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile părților vătămate și ale martorilor Vulpe Ion și Spataru Vasile.

În acest context, a precizat că urmează a fi luat în considerație comportamentul inculpatului Țurcanu Ion, care cunoscând cu certitudine despre existența ordonanței de protecție a victimei violenței în familie, emisă prin încheierea Judecătoriai Cimișlia din 08 august 2017, prin care au fost dispuse măsurile de protecție victimei violenței în familie Țurcanu Nina, fiind obligat Țurcanu Ion să stea de o parte de locul aflării victimei, de locuința acesteia amplasată în xxxxx, la o distanță ce ar asigura siguranța victimei, să nu contacteze victima, să nu viziteze locul de muncă și de trai al victimei pe un termen de 3 luni, la 14 august 2017, aproximativ ora 21:00, a venit la domiciliul lui Țurcanu Nina, unde a agresat-o verbal pe ultima, exprimându-se în adresa ei cu cuvinte și expresii injurioase, precum și amenințând-o cu aplicarea violenței fizice. Așadar, a conchis că la stabilirea pedepsei inculpatului Țurcanu Ion, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 martie 2021, a fost respins respins apelul declarat și menținută sentința primei instanțe.

5.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a stabilit starea de fapt și just a încadrat acțiunile inculpatului Țurcanu Ion în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, violența în familie, adică acțiunea intenționată săvârșită de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, intimidare, în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimei, săvârșită asupra mai multor membri ai familiei, și în baza art. 320¹ Cod penal, neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatului Țurcanu Ion în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a), 320¹ Cod penal, a fost demonstrată prin totalitatea probelor administrate la

materialele cauzei penale, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere a coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit că acțiunile inculpatului Țurcanu Ion întrunesc toate elementele componente infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a), 320¹ Cod penal.

Instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a apreciat probatoriul administrat la cauza penală, în raport cu faptele incriminate inculpatului Țurcanu Ion și just a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului, în conformitate cu exigențele prevăzute de art. 6 CEDO.

De asemenea, instanța de apel a precizat că în speță, nu se contestă vinovăția inculpatului precum, circumstanțele de fapt constatate și calificarea acțiunilor incriminate.

Referitor la argumentele avocatului, potrivit cărora inculpatului Țurcanu Ion, i s-a stabilit o pedeapsă prea blândă, instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate, și a menționat că infracțiunile incriminate inculpatului, prevăd în calitate de pedeapsă, muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare, astfel că prima instanță i-a aplicat inculpatului, pedeapsa mai aspră, și anume pedeapsa cu închisoare.

Totodată, instanța de apel a indicat că la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Țurcanu Ion, prima instanță a luat în considerație lipsa circumstanțelor atenuante, gradul prejudiciabil și pericolul social sporit al infracțiunilor săvârșite, și anume că inculpatul a comis infracțiuni premeditate, mai puțin gravă și gravă, faptul că de la locul de trai se caracterizează negativ, anterior nu a fost tras la răspundere penală, comportamentul acestuia în timpul și după săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În opinia instanței de apel, acțiunile inculpatului cu privire la încălcarea ordonanței de protecție a victimei violenței în familie, nu urmează a fi reținute ca un comportament sistemic al acestuia, de violență în familie, întrucât aceste acțiuni sunt încadrate în baza art. 320¹ Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a aplicat pedeapsa stabilită inculpatului, în limitele sancțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a), 320¹ Cod penal, și potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, just i-a stabilit lui Țurcanu Ion pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În acest context, instanța de apel a menționat că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile părții generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Astfel, reținând prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată soluția primei instanțe privind dispunerea suspendării

condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului Țurcanu Ion conform art. 90 Cod penal, cu stabilirea unui termen de probațiune de 3 ani inculpatului, dacă acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, aplicându-i totodată obligațiuni privind participarea la programe probaționale, să nu își schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent de executare al pedepsei, precum și să se prezinte în fiecare lună la acest organ.

În concluzie, instanța de apel a precizat că pedeapsa stabilită de către prima instanță inculpatului Țurcanu Ion, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art. 90 Cod penal, este întemeiată și echitabilă, care va asigura restabilirea echității sociale și va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, precum și a altor persoane.

6. Partea vătămată Țurcanu Nina, fără a indica un temei concret din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Țurcanu Ion să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

În motivarea recursului ordinar partea vătămată indică, că instanța de apel nu a răspuns la toate argumentele invocate în apel, or, nemotivarea hotărârii reprezintă o încălcare a dreptului părților prevăzut de art. 6 alin. (1) CEDO, iar în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, susține că instanța de apel nu a răspuns la argumentele invocate în cererea de apel, referitor la faptul că inculpatul a săvârșit un concurs de infracțiuni – violență în familie și încălcarea intenționată a ordonanței de protecție; numărul părților vătămate și starea de vulnerabilitate a acestora, întrucât acțiunile de violență în familie s-au manifestat atât în privința soției Țurcanu Nina, precum și a fiicei minore xxxxx și fiului Țurcanu Andrei, care este persoană cu dizabilități; numărul episoadelor de violență în familie care au avut loc într-o perioadă de aproximativ 6 ani, în prezența fiicei minore, perioadă îndelungată în care părțile vătămate au fost supuse violenței; inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și nu s-a căit sincer de cele săvârșite; faptul că inculpatul nu și-a schimbat comportamentul, întrucât, potrivit declarațiilor părții vătămate, actele de violență în familie au continuat și după pornirea prezentei cauzei penale în privința acestuia, iar fiind emisă și ordonanță de protecție, Țurcanu Ion a încălcat-o, ceea ce atestă că inculpatul prezintă pericol pentru membrii familiei sale și aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, nu oferă o siguranță acestora.

Prin urmare, precizează partea vătămată că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că împreună cu copiii, din anul 2011, în perioada traiului în

comun cu Țurcanu Ion, au fost victimele violenței în familie urmare a acțiunilor violente, a abuzului fizic și a maltratărilor din partea acestuia.

Mai susține că comportamentul inculpatului Țurcanu Ion, agresiv, violent, manifestat prin maltratarea lui Țurcanu Nina, a avut loc în prezența fiicei minore xxxxx. Totodată, acesta a aplicat violența fizică și psihică, în raport și cu fiul său Țurcanu Andrei, care este persoană cu grad de invaliditate din copilărie, manifestate prin comportament agresiv, violent și acțiuni de sugrumare a acestuia.

De asemenea, precizează că instanța a ignorat și faptul că inculpatul Țurcanu Ion, cunoscând cu certitudine despre existența ordonanței de protecție a victimei violenței în familie, emisă prin încheierea Judecătoreii Cimișlia din 08 august 2017, prin care au fost dispuse măsurile de protecție victimei violenței în familie Țurcanu Nina, fiind obligat Țurcanu Ion să stea de o parte de locul aflării victimei, de locuința acesteia amplasată în xxxxx, la o distanță ce ar asigura siguranța victimei, să nu contacteze victima, să nu viziteze locul de muncă și de trai al victimei pe un termen de 3 luni, la 14 august 2017, aproximativ ora 21:00, a venit la domiciliul lui Țurcanu Nina, unde a agresat-o verbal pe ultima, exprimându-se în adresa ei cu cuvinte și expresii injurioase, precum și amenințând-o cu aplicarea violenței fizice.

În acest context, conchide partea vătămată că pedeapsa aplicată inculpatului este una prea blândă și nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de reeducare și corectare a inculpatului Țurcanu Ion.

Totodată, mai susține că instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 33 alin. (1), 84 Cod penal, în speță operându-se cu interpretări extensive defavorabile.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că partea vătămată Țurcanu Nina invocă dezacordul cu soluția instanțelor de fond în partea modului individualizării pedepsei stabilite inculpatului Țurcanu Ion, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi

supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când, *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiului de casare nominalizat, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel și sentința primei instanțe, parțial urmează a fi desființate.

În acest context instanța de recurs menționează, că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, potrivit sentinței primei instanțe, Țurcanu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, și art. 320¹ Cod penal, la 1 an închisoare, iar potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Țurcanu Ion, pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Țurcanu Ion, pentru o perioadă de probațiune de 3 ani, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului Țurcanu Ion, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, prima instanță a reținut că infracțiunile săvârșite de inculpatul Țurcanu Ion fac parte din categoria infracțiunilor grave și mai puțin grave, că acesta se caracterizează negativ de la locul de trai, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior nu a fost condamnat, și faptul că are la întreținere un copil minor și un copil cu dizabilitate severă, iar ca urmare instanța de apel a conchis că pedeapsa stabilită inculpatului Țurcanu Ion de către prima instanță, este una echitabilă, care va asigura scopul pedepsei penale de restabilirea echității sociale, de corectarea celui vinovat și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului, precum și a altor persoane.

Însă, Colegiul penal lărgit consideră că concluziile instanțelor de fond în partea modului de executare a pedepsei stabilite inculpatului, sunt pripite în ceea ce privește aplicarea în privința lui Țurcanu Ion a prevederilor art. 90 Cod penal, întrucât în speță atât prima instanță, precum și instanța de apel, nu au efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs notează că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora. Mai mult, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei stabilită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

La rândul său, Colegiul penal lărgit constată că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de apel nu a indicat motive clare ce au stat la baza concluziilor privind posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu personalitatea inculpatului care a săvârșit două infracțiuni din categoria celor grave și mai puțin grave, ambele fiind infracțiuni contra familiei și minorilor, și care se caracterizează negativ de la locul de trai (f.d.72, vol.I). De asemenea, în urma acțiunilor săvârșite de către inculpatul Țurcanu Ion, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 78 din 17 iulie 2017, s-a stabilit că acesta i-a cauzat părții vătămate Țurcanu Nina, leziuni corporale sub formă de echimoze pe brațul drept, excoriație pe gât stânga (f.d.30, vol.I). Mai mult, inculpatul Țurcanu Ion a întreprins acțiuni violente, de sugrumare și în privința lui Țurcanu Andrei, care conform certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă nr. CN 248240, este o persoană cu dizabilități, având afecțiuni din copilărie (f.d.46, vol.I), iar comportamentul agresiv al acestuia, a avut loc în prezența părții vătămate minore xxxxx, care fiind audiată în condiții speciale, a declarat că a văzut momentele în care tatăl său, Țurcanu Ion, îl lovea pe fratele său Țurcanu Andrei, momente în care tatăl său a încercat să-l sugrume pe Andrei, iar astfel de cazuri fiind foarte multe (f.d.60, vol.I).

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel, analizând condițiile cu privire la aplicarea art. 90 Cod penal, insuficient a abordat personalitatea inculpatului Țurcanu Ion, care reprezintă o condiție esențială ce urma a fi pusă la originea concluziilor privind iraționalitatea executării reale a pedepsei cu închisoare, or, deși Țurcanu Ion cunoștea despre obligațiile care i-au fost stabilite anterior prin încheierea Judecătoriai Cimișlia din 08 august 2017 (f.d.68, vo.I), în raport cu victima Țurcanu Nina și copiii Țurcanu Valentin, Țurcanu Andrei și xxxxx, cu privire la măsurile de protecție victimei violenței în familie, acesta nu le-a respectat, manifestând repetat un comportament agresiv.

Prin urmare, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarate de partea vătămată Țurcanu Nina și constată că concluzia instanței de apel, potrivit căreia scopul legii penale poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei cu închisoare, este una eronată, din care considerente urmează a fi exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în privința inculpatul Țurcanu Ion, nefiind constatat faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit menționează că, în speță, sunt respectate prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, cu privire la neagravarea situației condamnatului, întrucât excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, la etapa judecării recursului ordinar, se referă la modul de executare a pedepsei și nu însăși la pedeapsa aplicată de instanța de apel.

Excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece ca agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată, situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

În acest context, reieșind din cele relevate, Colegiul penal lărgit statuează asupra faptului că în cauza supusă judecării, la etapa examinării apelului, instanța a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și a individualizat eronat modul de executare a pedepsei stabilite inculpatului Țurcanu Ion.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de partea vătămată Țurcanu Nina urmează a fi admis, casată parțial decizia instanței de apel și sentința primei instanțe, în partea modului de executare a pedepsei stabilite inculpatului Țurcanu Ion, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către partea vătămată Țurcanu Nina, se casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 martie 2021 și sentința Judecătorei Cimișlia (sediul Central) din 05 august 2020, în cauza penală în privința lui Țurcanu Ion xxxxx, în partea modului de executare a pedepsei, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care se exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Țurcanu Ion xxxxx se consideră condamnat în baza:

- art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare;
- art. 320¹ Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă stabilită lui Țurcanu Ion xxxxx, constituie 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei stabilite lui Țurcanu Ion xxxxx, se calculează din momentul reținerii acestuia.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârilor contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 decembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion